

Карел Чапек

За десетте праведника

И рече Господ: голям е поплакът против Содом и Гомора и грехът им е твърде тежък.

Ще слеза и ще видя дали постъпват тъкмо тъй, каквото е поплакът против тях, който стига до Мене, или не: ще узная.

И като потеглиха мъжете оттам, отидоха в Содом; Авраам пък стоеше още пред лицето на Господа.

Тогава Авраам се приближи и рече: няма ще погубиш праведника с нечестивеца заедно?

В тоя град може би има петдесет праведника; няма ще погубиш и не ще пожалиш това място заради петдесетте праведника в него?

Не може да бъде Ти да постъпиш тъй, че да погубиш праведника с нечестивеца заедно, та същото

да стане, с праведника, каквото и с нечестивия; не може да бъде това от Тебе! Съдията

на цялата земя ще постъпи ли неправосъдно?

Господ рече: ако намеря в град Содом петдесет праведника, заради тях ще пожая целия град.

Авраам отговори: ето, реших се да говоря на Господа, аз, който съм прах и пепел:

Може би до петдесетте праведника да не достигнат пет; няма заради петте Ти ще погубиш целия

град? Той отговори: няма да го погубя, ако намеря там четирийсет и пет.

Авраам продължи да говори с Него и рече: може би ще се намерят там четирийсет? Той отговори:

няма да направя ТОВА и заради четирийсет.

И рече Авраам: да се не прогневи Господ, задето ще говоря: може би ще се намерят там трийсет?

Той рече: няма да направя ТОВА, ако се намерят там трийсет.

Авраам рече: ето аз се реших да говоря на Господа: може би ще се намерят там двайсет? Той отговори:

няма да го погубвам и заради двайсетте.

Авраам рече: да не се прогневи Господ, задето ще кажа още веднъж; може би ще се намерят там десет?

Той отговори: Няма да го погубя и заради десетте. Господ си тръгна, като престана да говори с Авраама;

Авраам пък се върна на мястото си.

(Битие, 18, 20–33)

И когато се върна на мястото си, Авраам повика жена си Сара и ѝ каза:

– Слушай какво научих от много сигурен източник, но никой не би-ва да узнае за това. Господ е решил да погуби Содом и Гомора заради греховете им. Той сам ми го каза.

И рече му Сара:

– Виждаш ли, аз откога ти го казвам? И когато ти разправях какви неща стават там, ти ги защитавах и ме гълчеше: „Мълчи, казваше, що се бъркаш в тия работи, какво те е грижа тебе!“ А сега на, аз откога го казвам, нищо друго не можеше да се очаква. Преди известно време говорих с жената на Лот и ѝ казах: „Госпожа, на какво прилича това?“ Ти как мислиш, Господ ще погуби ли и жената на Лот?

И отговаряйки ѝ, Авраам рече:

– Точно това е въпросът. По мое настояване, така да се каже, Господ склони да пощади Содом и Гомора, ако се намерят в тях петдесет души праведници. Но аз го убедих да слезе на десет. Затова те и пови-ках, та двамата заедно с тебе да изберем за Господа десет души праведници.

И рече Сара:

– Хубаво си направил. Жената на Лот ми е приятелка, а Лот е син на брат ти Харан. Не казвам, че Лот е праведен, нали си спомняш как беше насъскал ратаите си против тебе, моля ти се; трябва да признаеш, че тая работа никак не беше хубава, той не е искрен към тебе, ама нали ти е племенник, – макар че Харан не се отнасяше към тебе, както прилича на роден брат, но какво да се прави, рода сме.

И тя продължи със следните думи:

– Кажй на Господа да пощади Содом. Такава съм си аз, на никого не мисля злото. Просто краката ми се подкосяват, като помисля колко народ може да погине. Иди и се застъпи пред Господа да се смили над тях.

И отговори Авраам:

– Господ ще се смили, ако се намерят десет души праведни. Аз мисля, че можем да Го посъветваме, да му кажем кои са те. Нали позна-ваме всички, които живеят в Содом и Гомор. Защо да не помогнем на Господа да намери десет души праведници?

И рече Сара:

– Няма нищо по-лесно от това. И двайсет, и петдесет, и сто души праведни мога да му посоча. Господ знае, че никому не съм пакостила и никому няма да напакостя. Та значи едната ще бъде жената на Лот,

вторият – Лот, твоят племенник, макар че е неискрен и завистлив, но няма какво, рода е. Стават двама значи.

Авраам рече:

– И двете им дъщери.

А Сара каза:

– Ти не знаеш каква безсрамница е Есха, по-голямата. Не я ли забеляза как въртеше задник пред тебе? Сама майка ѝ ми каза: „Есха ми създава големи грижи, ще се успокоя, когато се омъжи“. По-малката изглежда по-скромна. Но щом искаш, брой ги и двете.

И рече Авраам:

– Стават четири души праведни значи. Кой друг да посочим още?

И отговори Сара:

– Щом ще броиш и двете момичета, ще трябва да сложиш и годениците им, Йобаб и Себоим.

Но Авраам рече:

– Какви ги плещиш такива, та Себоим нали е син на стария Доданим. Нима може синът на крадеца и лихваря да бъде праведен?

И рече Сара:

– Аврааме, направи го, моля ти се, заради семейството. С какво е по-лоша Мелха от тая кокетка Есха; нека и тя си има свестен годеник като нея. Тя е порядъчно момиче и поне не върти кълка пред старите си роднини, които би трябвало да уважава.

И отговори Авраам:

– Да бъде както казваш. Значи с Йобаб и Себоим стават вече шест души праведни. Остава да намерим още четири.

И рече Сара:

– Това вече е лесно. Чакай, кой още в Содом е праведен?

Авраам отговори:

– Аз бих казал старият Нахор.

И каза Сара:

– Учудвам се как изобщо можеш да говориш за него. Нима не спитоя старец с разни курветини езичници? Сабатах решително е по-праведен от него.

Сега вече Авраам пламна от гняв и рече:

– Сабатах е клетвопрестъпник и идолопоклонник. Не можеш да искаш от мене да го предложи на Господа в числото на праведните. В такъв случай по-добре да се спрем на Елмодад или Елиаб.

На това Сара отвърна:

– Трябва да знаеш, че Елиаб прелъсти жената на Елмодад. Ако

Елмодад беше мъж на място, щеше да натири жена си, тая кучка. Но ти можеш да предложиш Наман, комуто никои за нищо не връзва кусур, защото е смахнат.

И отговори Авраам:

– Няма да предлагам Наман, но ще предложи Мелхиел.

И рече Сара:

– Ако предложиш Мелхиел, да знаеш, че няма да говоря с тебе. Нима не беше Мелхиел, който ти се присмиваше, че нямаш син от мене, ами от държанката си Агар?

Тогава Авраам рече:

– Няма да предложи Мелхиел. Как мислиш, да включа ли между праведните Езрон или Яхелел?

А Сара отговори, като рече:

– Яхелел е развратник, а Езрон общува с ахадските мръсници.

И рече Авраам:

– Ще предложи Ефраим.

А Сара рече:

– Ефраим казва, че равнината Мамре, на която пасат и нашите стада, е негова.

Авраам след това рече:

– Не е праведен Ефраим. Ще предложи Ахирам, сина на Ясиел.

И рече Сара:

– Ахирам е приятел на Мелхиел. Ако предлагаш, предложи Надаб.

Авраам отвърна:

– Надаб е скъперник. Ще предложи Амрам.

И рече Сара:

– Амрам искаше да спи с държанката ти Агар. Не знам какво чак толкова е намерил у нея. По-добър е Асриел.

И рече Авраам:

– Асриел е вятърничав човек. Няма да предлагам на Господа палячовци. Ами какво ще кажеш, да му посоча Намуел? Не, и Намуел не е кой знае каква стока. Защо пък точно него?

А Сара рече:

– Какво не ти харесва Намуел? Вярно, че е глупав, но е набожен.

И рече Авраам:

– Нека е така. Намуел да бъде седмият.

След това Сара рече:

– Чакай, остави го Намуел; той – нали знаеш – не е чужд на содомския грях. Кои още бяха в Содом? Чакай да си припомним: Кахат, Салфад,

Итамар...

Тогава Авраам рече:

– Прогони тази мисъл. Итамар е лъжец, а колкото се отнася до Кахат и Салфад, нима и двамата не се числят към партията на проклетия Пелег? Но може би ти познаваш някоя праведница в Содом? Припомни си, моля ти се.

И рече Сара:

– Няма такива.

Наскърби се Авраам и каза:

– Нима няма десет души праведни в Содом и Гомора, та да пощади заради тях Господ тези хубави градове?

А Сара рече:

– Иди, Аврааме, иди още веднъж при Господа, падни на колене пред него, разкъсай одеждата си и кажи: „Господи, Господи, аз и Сара, жена ми, разплакани, те молим да не погубваш заради греховете им Содом и Гомора“.

И му кажи: „Смили се над тия грешни люде и изчакай. Имай милост, Боже, и ги остави да живеят. Обаче от нас, Господи, от нас, хората, недей иска да ти посочим десет праведни от целия твой народ.“

КРАЙ

© 1932 Карел Чапек
© 1968 Светомир Иванчев, превод от чешки

Karel Čapek
, 1932

Сканиране, разпознаване и редакция: К. Ч.

Издание:

Карел Чапек. Книга апокрифи. Разкази
Издавателство „Народна младеж“, София, 1968
Редактор на издателството Вера Филипова
Художник Иван Кирков
Художествен редактор Иван Стоилов
Технически редактор Лазар Христов
Коректор Мери Керанкова

Karel Čapek. Kniha apokryfů
Vydání 4
Československý spisovatel. Praha, 1964

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10646>]